

Update นโยบายด้านเศรษฐกิจและพัฒนาการในสาขาต่าง ๆ

ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ในช่วงการเปลี่ยนผ่านรัฐบาลของเมียนมาช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๙ โดยเป็นช่วงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘ และต้นปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้มีพัฒนาการที่สำคัญ และมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจเมียนมาที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. การบูรณาการกระทรวงด้านเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ สภาเมียนมาได้ประกาศรายชื่อกระทรวงภายใต้โครงสร้างใหม่ ซึ่งลดจำนวนกระทรวงจาก ๓๖ เหลือ ๒๑ กระทรวง เพื่อลดการขาดดุลงบประมาณ โดยในส่วนของกระทรวงด้านเศรษฐกิจ ได้มีการปรับและรวมกระทรวงเศรษฐกิจจากเดิม ๖ กระทรวงฯ เหลือ ๓ กระทรวงฯ ดังนี้ (๑) กระทรวงวางแผนและการคลัง (๒) กระทรวงพลังงานไฟฟ้าและพลังงาน และ (๓) กระทรวงคมนาคมและการสื่อสาร ซึ่งเป็นการบูรณาการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานของกระทรวงด้านเศรษฐกิจเข้าด้วยกัน ที่น่าจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว

๒. สถิติด้านเศรษฐกิจของเมียนมา ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ (๑ เมษายน ๒๕๕๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙)

๒.๑ มูลค่าการค้า

- มูลค่าการค้ารวม ๒๕.๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
- การนำเข้า ๑๕.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และ
- การส่งออก ๑๐.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

โดยเมียนมาขาดดุลการค้ากว่า ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากมีมูลค่าการนำเข้าสูงจากสินค้าทุนและวัสดุก่อสร้างสำหรับหลายโครงการ โดยร้อยละ ๖๐ ของการนำเข้า ได้แก่ เครื่องจักรกลและวัสดุสำหรับโรงงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา ส่วนมูลค่าการส่งออกลดลง เนื่องจากราคาก๊าซธรรมชาติและน้ำมันเชื้อเพลิงที่ลดลง และอุทกภัยเมื่อช่วงกลางปี ๒๕๕๘ ที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าทางการเกษตร

รัฐบาลเมียนมาได้พยายามส่งเสริมการส่งออกด้วยการเปิดสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ๙ แห่ง ได้แก่ (๑) กรุงเทพฯ (๒) ปักกิ่ง (๓) ฮองกง (๔) นิวเดลี (๕) สิงคโปร์ (๖) โซล (๗) โตเกียว (๘) นิวยอร์ก และ (๙) บรัสเซลส์ โดยสำนักงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานเอกอัครราชทูตเมียนมา นอกจากนี้ รัฐบาลเมียนมายังตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มการส่งออกเป็น ๓ เท่า ภายในปี ๒๕๖๔ อาทิ ด้วยการ

สนับสนุนด้านการเงินและเทคโนโลยีแก่ SMEs การสนับสนุนอุตสาหกรรมท้องถิ่น และการแสวงหาตลาดให้สินค้าเมียนมา โดยเฉพาะการส่งเสริมตลาดใหม่ในอาเซียน สหภาพยุโรป และสหรัฐฯ อีกทั้งยังมีนโยบายปราบปรามเครือข่ายการลักลอบขนสินค้าหนีภาษีด้วย

๒.๒ การลงทุนจากต่างชาติในเมียนมาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ จากปัจจัย ดังนี้

- การลงทุนจากต่างชาติ มูลค่า ๙.๘๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงที่สุดตั้งแต่เมียนมาเริ่มปฏิรูปประเทศเมื่อปี ๒๕๕๔ เนื่องจากความสัมพันธ์กับประชาคมระหว่างประเทศดีขึ้น และมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติด้วยกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่เมื่อปี ๒๕๕๕

- การลงทุนในสาขาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด

- การลงทุนในสาขาคมนาคมและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด

- ประเทศที่ลงทุนในเมียนมาอันดับต้น ๆ ได้แก่ (๑) สิงคโปร์ ร้อยละ ๔๕ โดยบริษัทระหว่างประเทศหลายบริษัทส่งเงินลงทุนเข้าเมียนมาผ่านสาขาของบริษัทในสิงคโปร์ และ (๒) จีน ร้อยละ ๓๕ โดยการลงทุนของจีนในเมียนมา เพิ่มขึ้นกว่า ๖ เท่าจากปีงบประมาณ ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ไทยอยู่อันดับที่ ๖

๓. การลงทุน

๓.๑ Myanmar Investment Commission หน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนจากต่างชาติ ได้ออกกฎระเบียบใหม่เมื่อปลายเดือน มีนาคม ๒๕๕๙ (๑) อนุญาตให้บริษัท ต่างชาติลงทุนในสาขาเหมืองแร่ และสาขาการเกษตร โดยไม่ต้องร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่น และ (๒) ห้ามการลงทุนจากต่างชาติในโครงการที่ทำลายผืนป่า สถานที่ทางศาสนา พื้นที่การเกษตร และทรัพยากรน้ำ นอกจากนี้กฎระเบียบใหม่ยังอนุญาตให้กระทรวงต่าง ๆ กำหนดให้บริษัทต่างชาติต้องมีหุ้นส่วนเป็นบริษัทท้องถิ่นตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นกฎระเบียบที่ทำให้เกิดความไม่ชัดเจน สร้างความสับสนและความกังวลให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้ กิจกรรมด้านเศรษฐกิจที่ยังคงไม่ให้นักลงทุนต่างชาติเข้าร่วมลงทุน ได้แก่ การผลิตอาวุธ การสำรวจและผลิตหยก และการผลิตหนังสือพิมพ์ในภาษากลุ่มชาติพันธุ์

๓.๒ กรมบริหารการลงทุนและบริษัท (Directorate of Investment and Company Administration – DICA) ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่กรุงย่างกุ้งและเนปิดอว์ ได้เปิดสำนักงานเพิ่มเติมตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ เพื่อให้ภาค/ รัฐต่าง ๆ สามารถบริหารจัดการเรื่องการลงทุนเอง โดยได้เปิดสาขา

ในเมืองใหญ่ ๆ เช่น มัณฑะเลย์ ตองยี มะละแหม่ง และปะเต็ง และมีแผนจะเปิดสำนักงานเพิ่มเติม ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ (๑ เมษายน ๒๕๕๙ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐) ทั้งนี้ DICA เปิดเผยว่า ปัจจุบัน มีบริษัทต่างชาติในเมียนมาจำนวน ๔,๕๘๒ บริษัท

๔. ตลาดหลักทรัพย์ย่างกุ้งเปิดทำการเป็นวันแรกเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

โดยบริษัท First Myanmar Investment เป็นบริษัทแรกที่เริ่มเปิดให้มีการซื้อขายหุ้น และบริษัท Myanmar Thilawa SEZ Holdings Limited จะเป็นบริษัทรายที่สองที่คาดว่าจะเริ่มซื้อขายหุ้น ในกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

๕. การปฏิรูปภาคธนาคาร ธนาคารกลางของเมียนมาได้ออกกฎระเบียบใหม่อนุญาต

ให้ธนาคารเอกชนของเมียนมาให้บริการเปิดบัญชีสกุลเงินต่างประเทศแก่รัฐวิสาหกิจเมียนมา และอนุญาตให้บริษัทร่วมทุน (joint venture) ระหว่างรัฐวิสาหกิจเมียนมากับบริษัทต่างชาติ เปิดบัญชีสกุลเงินต่างประเทศกับธนาคารต่างชาติที่มีสาขาในเมียนมา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปิดกว้างขึ้นของระบบเศรษฐกิจของเมียนมา

นอกจากนี้ ธนาคารกลางของเมียนมาได้ประกาศกฎระเบียบใหม่เรื่องการให้บริการผ่านทางมือถือ (mobile banking) เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเงิน โดยเฉพาะแก่ประชาชนในต่างจังหวัด และส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินอย่างทั่วถึง (financial inclusion)

๖. แนวโน้มเศรษฐกิจปี ๒๕๕๙ ADB คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจเมียนมาจะโตร้อยละ

๘.๔ ในปี ๒๕๕๙ และต้นปี ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงที่สุดในเอเชียและแปซิฟิก อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน โครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่เพียงพอ การฉ้อราษฎร์บังหลวง อัตราเงินเฟ้อสูง การว่างงาน และการพึ่งพาอุตสาหกรรมพื้นฐาน (primary industries) หรืออุตสาหกรรมที่มาจากทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ อัญมณี แร่ธาตุ ไม้ และการประมง

การปฏิรูปเศรษฐกิจเมียนมา รัฐบาลใหม่มีนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจเมียนมาให้มีความหลากหลายมากขึ้น (diversify economy) ลดการพึ่งพาอุตสาหกรรมพื้นฐาน และส่งเสริมการเติบโตของภาคเอกชนเมียนมา

สาขาที่มีโอกาสลงทุนสูง ได้แก่ เกษษกรรม การรักษาพยาบาล การเกษตร อสังหาริมทรัพย์ และโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ ทั้งบริษัทในยุโรป สหรัฐฯ และญี่ปุ่นต่างเห็นว่าตลาดเมียนมาเป็น “market you have to be in”
